

Sygn. akt VU 997/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 czerwca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant st. sekr. sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 2 czerwca 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie sprawy z wniosku W. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość świadczenia

na skutek odwołania W. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 29 maja 2015 r. sygn. (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 997/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 maja 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. przyznał W. W. prawo do emerytury górniczej poczynając od dnia 16 maja 2015 roku. Przy ustalaniu wysokości emerytury górniczej okres pracy górniczej od dnia 1 lipca 1983 roku do dnia 30 czerwca 1991 roku został uwzględniony przez organ rentowy z zastosowaniem przelicznika 1,2.

W odwołaniu z dnia 29 czerwca 2015 roku W. W. wniósł o zmianę decyzji i zaliczenie okresu pracy górniczej od dnia 1 lipca 1983 roku do dnia 30 czerwca 1991 roku do stażu pracy w wymiarze półtorakrotnym oraz zastosowanie do tego okresu przelicznika 1,8 przy ustalaniu wysokości emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu podniósł, że z protokołu Komisji (...) z dnia 17 sierpnia 2009 roku wynika, iż wnioskodawca był w spornym okresie zatrudniony na stanowisku mechanika maszyn i urządzeń górniczych, które to stanowisko zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 roku zał. nr 2 uważa się za pracę górniczą z zastosowaniem przelicznika 1,2 za każdy rok pracy. Stanowisko to nie figuruje w załączniku nr 3 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 roku.

Postanowieniem z dnia 17 sierpnia 2015 roku Sąd Okręgowy w Gliwicach na podstawie art. 461 § 2 k.p.c. i art. 200 § 1 k.p.c. stwierdził swą niewłaściwość miejscową i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Piotrkowie Trybunalskim..

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny :

Wnioskodawca W. W. urodził się w dniu (...).

W dniu 29 kwietnia 2015 roku wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury górniczej. Wnioskodawca nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, nadal pracuje w (...) S.A Oddział (...) w B..

(dowód: wniosek o emeryturę k.2-5, informacja, k. 6 akt emerytalnych)

Decyzją z dnia 29 maja 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. przyznał wnioskodawcy od dnia 16 maja 2015 roku emeryturę, której wypłatę zawiesił z uwagi na kontynuację przez niego zatrudnienia.

Do ustalenia wysokości emerytury górniczej organ rentowy uwzględnił:

- 30 lat okresów składkowych, z czego 246 miesięcy obliczono według przelicznika 1,8, co dało 442,8 miesięcy, a 81 miesięcy obliczono według przelicznika 1,2, co daje 97,2 miesięcy. Łącznie dało to 540 miesięcy.

-1 rok i 9 miesięcy okresów nieskładkowych, to jest 21 miesięcy.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 10 lat kalendarzowych tj. od stycznia 2005 roku do grudnia 2014 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 194,29%. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 194,29 % przez kwotę bazową w wysokości 3 308,33 zł dała kwotę 6427,75 zł.

Wysokość świadczenia wyniosła 4863,40 zł.

Do stażu pracy górniczej w wymiarze półtorakrotnym organ rentowy nie zaliczył wnioskodawcy okresu pracy od dnia 1 lipca 1983 roku do dnia 30 czerwca 1991 roku

(dowód: decyzja ZUS z dnia 29 maja 2015 roku k. 20 , załącznik k. 24 akt emerytalnych)

W. W. nieprzerwanie od 1 lipca 1983 roku jest zatrudniony w (...) z siedzibą w R. (wcześniej (...) w B.).

(dowód: świadectwo wykonywania pracy górniczej k. 8 akt emerytalnych, umowa o pracę z dnia 1 lipca 1983 roku, k. 1 akt osobowych)

W spornym okresie od dnia 1 lipca 1983 roku do dnia 30 czerwca 1991 roku wnioskodawca pracował w oddziale (...) tj. oddziale (...).

W angażach pracodawca przemiennie określał stanowisko pracy wnioskodawcy jako mechanik maszyn i urządzeń górniczych na odkrywce bądź jako operator przenośników taśmowych.

(dowód: umowa o pracę z dnia 1 lipca 1983 roku, k. 1, oświadczenie z dnia 19 lipca 1983 roku, k. 3, karta obiegowa, k. 4, zaświadczenie BHP z dnia 15 września 1983 roku, k. 5, zaświadczenie o przygotowaniu zawodowym, k.6, angaż z dnia 11 lipca 1988 roku, k. 11, angaż z dnia 30 grudnia 1988 roku, k. 13 akt osobowych)

W oddziale (...) byli zatrudnieni operatorzy (konserwatorzy) przenośników taśmowych i operatorzy koparek wielonaczyniowych. Pracownicy tego oddziału zajmowali się zapewnieniem bezawaryjnej pracy przenośników znajdujących się pomiędzy maszynami podstawowymi. Wnioskodawca pracował w spornym okresie jako operator przenośników taśmowych. Przenośniki znajdowały się na odkrywce pomiędzy koparką wielonaczyniową i zwałowarką. Przenośnik składał się ze stacji napędowej, członów powtarzalnych przenośnika oraz ze stacji zwrotnej. Wnioskodawca obsługiwał przenośniki taśmowe o długości od 300 metrów do 3200 metrów. Wnioskodawca najczęściej obsługiwał 3 przenośniki. Przenośniki znajdowały się w odległości minimum od 500 metrów do ponad 3 kilometrów od maszyny podstawowej (koparki wielonaczyniowej). Do stałych obowiązków skarżącego w spornym okresie należała obsługa stacji napędowej i zwrotnej oraz przenośników pomiędzy stacją zwrotną i napędową (zatrzymywanie i

uruchamianie przenośników w razie takiej potrzeby), wypełnianie książki dotyczącej ruchu maszyny, sprawdzenie czy przenośnik jest wyczyszczony i nie ma zagrożeń, czyszczenie przenośników taśmowych w obrębie 50 metrów od stacji napędowej i zwrotnej co polegało na odgarnięciu urobku łopata z konstrukcji przenośnika, dokonywanie obchodów tras przenośników celem sprawdzenia, czy nie ma usterek. Obchód przenośnika zajmował około półtorej godziny. Odwołujący nie pracował przy montażu, likwidacji i transporcie przenośników wielkogabarytowych, ani przy usuwaniu awarii przenośników. Awarie przenośników usuwały oddziały mechaniczne bądź elektryczne. Operator tylko zgłaszał takie awarie. Wnioskodawcy nie wolno było samodzielnie naprawiać żadnych urządzeń elektrycznych ani mechanicznych przenośnika. Czasem jedynie pomagał przy naprawie przenośników brygadzie remontowej.

Wnioskodawca był odpowiedzialny za utrzymanie przenośnika taśmowego w ruchu. Wnioskodawca po przybyciu na stanowisko pracy przejmował przenośnik od pracownika, który wykonywał obowiązki na zmianie wcześniejszej. Otrzymywał dodatek za podmiangę na stanowisku pracy (dodatek stykowy) tj. za rozpoczęcie pracy 15 minut wcześniej i zakończenie 15 minut później.

Odwołujący nie obsługiwał przenośników stanowiących część składową koparki. Te przenośniki były obsługiwane przez operatorów koparek zatrudnionych na oddziale (...) albo (...).

Dyspozytor wydawał skarżącemu polecenia włączenia lub wyłączenia oraz kontrolowania pracy konkretnego przenośnika. Zadania rozdzielał sztygar oddziałowy.

(dowód: zeznania świadka S. K., nagranie od minuty 6:54 do minuty 14:58, zeznania świadka P. W., nagranie od minuty 15:15 do minuty 24:40, protokół z rozprawy z dnia 3 marca 2016 roku, k. 23v – 24, zeznania świadka T. M., nagranie od minuty 2:24 do minuty 35:08, zeznania wnioskodawcy, nagranie od minuty 35:08 do minuty 52:55, protokół z rozprawy z dnia 2 czerwca 2016 roku, k. 37-38v akt sprawy)

W charakterystyce stanowiska pracy pracodawca wskazał, iż wnioskodawca wykonywał prace bezpośrednio w przodku, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce węgla brunatnego przy ładowaniu i transporcie urobku (węgiel i nakład) oraz przy innych pracach przodkowych: montażu, likwidacji i transporcie maszyn urabiających i ładujących (na przykład przenośników wielkogabarytowych).

(dowód: charakterystyka stanowiska pracy wnioskodawcy, k. 32 akt sprawy)

Powołana przez pracodawcę wnioskodawcy Komisja (...) na posiedzeniu w dniu 17 sierpnia 2009 roku ustaliła, że W. W. w okresie od dnia 1 lipca 1983 roku do dnia 30 czerwca 1991 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, pomimo zatrudnienia na stanowisku mechanika maszyn i urządzeń górniczych, wykonywał prace w wymiarze półtorakrotnym na stanowisku górnika kopalni odkrywkowej wymienionym w Załączniku nr 3, Dział III, pozycja 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 roku.

(dowód: protokół z posiedzenia k. 9 - 11 akt emerytalnych)

W dniu 8 kwietnia 2015 roku (...) z siedzibą w R. wystawiła wnioskodawcy świadectwo wykonywania pracy górniczej, w którym wskazała, że w okresie zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę górniczą od dnia 1 lipca 1983 roku do nadal na stanowisku górnika kopalni odkrywkowej wymienionym w Załączniku nr 3, Dział III, pozycja 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 roku.

(dowód: świadectwo wykonywania pracy górniczej k. 8 akt emerytalnych)

W okresie od dnia 1 stycznia 1984 roku do dnia 30 czerwca 1991 roku pracodawca zaewidencjonował wnioskodawcy (...) dniówek stykowych.

(dowód: pismo pracodawcy odwołującego z dnia 9 grudnia 2015 roku i załącznik w postaci wykazu dniówek stykowych, k. 20 – 21 akt sprawy).

Sąd Okręgowy dokonał oceny dowodów i zważył co następuje:

Odwolanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie organ rentowy przy wyliczeniu wysokości emerytury wnioskodawcy za sporny okres 1 lipca 1983 roku do dnia 30 czerwca 1991 zastosował na podstawie art. 51 ust. 1 pkt 4 przelicznik 1,2. Wnioskodawca natomiast domagał się zaliczenia w/w okresu do stażu pracy w wymiarze półtorakrotnym oraz do wysokości emerytury wg przelicznika 1,8 zgodnie z art. 51 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Przy ustalaniu wysokości górniczych emerytur, o których mowa w art. 50a lub 50e, stosuje się stosownie do treści art. 51 ust 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z zastrzeżeniem ust. 2, następujące przeliczniki:

- 1) 1,5 za każdy rok pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy;
- 2) 1,8 za każdy rok pracy, o której mowa w art. 50d;
- 3) 1,4 za każdy rok pracy w pełnym wymiarze czasu pracy, o której mowa w art. 50c ust. 1 pkt 1-3 i 5-9, wykonywanej częściowo na powierzchni i częściowo pod ziemią;
- 4) 1,2 za każdy rok pracy, o której mowa w art. 50c ust. 1 pkt 4 i 5, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego, w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego.

Przy ustalaniu wysokości emerytury górniczej przelicznik 1,8 za każdy rok pracy - jak wynika z art. 51 ust 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS - stosuje się wyłącznie do pracy, o której mowa w art. 50d ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Pracami do których stosuje się przelicznik 1,8 zgodnie z art. 50d ustęp 1 pkt 1 ustawy jest praca w przodkach bezpośrednio przy urabianiu i ładowaniu urobku oraz przy innych pracach przodkowych, przy montażu, likwidacji i transporcie obudów, maszyn urabiających, ładujących i transportujących w przodkach oraz przy głębianiu szybów i robotach szybowych.

Wykaz stanowisk pracy, na których zatrudnienie zaliczane jest do pracy górniczej oraz wykonywanej w przodkach uwzględnianej w rozmiarze półtorakrotnym, powinno ustalić rozporządzenie wydane na podstawie delegacji ustawowej z art. 50d ust. 3. Ponieważ rozporządzenie takie nie zostało wydane, obowiązuje nadal (z mocy art. 194 wskazanej ustawy) wykaz stanowisk zawarty w załączniku nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 roku w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty (Dz. U. z 1995 roku Nr 2, poz. 8), wydanego na podstawie upoważnienia zawartego w art. 5 ust. 5 i art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 1 lutego 1983 roku o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin (tekst jedn.: Dz. U. z 1995 roku, Nr 30, poz. 154). Wykaz ten obowiązuje jednak jedynie w takim zakresie, w jakim jego przepisy nie są sprzeczne z przepisami ustawy o emeryturach i rentach z FUS. A zatem zakładowe wykazy stanowisk, na których wykonywana jest praca górnicza, muszą być zgodne z wykazem nr 2 stanowiącym załącznik do tego rozporządzenia, obejmującego stanowiska pracy, na których zatrudnienie na odkrywce w kopalniach węgla brunatnego uważa się za pracę górniczą lub wykazem nr 3 stanowiącym załącznik do tego rozporządzenia, obejmującego stanowiska pracy, na których zatrudnienie na odkrywce w kopalniach węgla brunatnego zalicza się w wymiarze półtorakrotnym. Jednakże dokonana przez pracodawcę kwalifikacja zajmowanego przez konkretnego pracownika stanowiska, jak i ewentualna zmiana tej kwalifikacji na podstawie protokołu komisji weryfikacyjnej, nie przesądza jeszcze o zaliczeniu zatrudnienia na tym stanowisku do pracy górniczej. O uznaniu pracy za pracę górniczą w rozumieniu omawianych przepisów nie decyduje bowiem treść wymienionych

dokumentów, ale charakter czynności faktycznie wykonywanych przez pracownika. (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 1998r., II UKN 570/97, OSNAPiUS 1999, nr 6, poz. 213, z dnia 22 marca 2001r., II UKN 263/00, OSNAPiUS 2002, nr 22, poz. 553 oraz z dnia 2 czerwca 2010r., I UK 25/10, LEX nr 621137). Rozporządzenie wykonawcze nie może zatem przyznawać ubezpieczonym większych uprawnień niż uczynił to ustawodawca. Tym samym, przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stanowiąc muszą zawsze punkt wyjścia do oceny zasadności roszczeń emerytalnych wnioskodawcy.

Innymi słowy zastosowanie przelicznika 1,8 do pracy ubezpieczonego na stanowisku wymienionym w załączniku nr 3 do rozporządzenia wymaga by praca ta odpowiadała treści art. 50 d ust 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Stwierdzenie zatem przez pracodawcę w świadectwie wykonywania pracy górniczej z dnia 8 kwietnia 2015r., iż skarżący zajmował stanowisko wymienione w załączniku nr 3 do rozporządzenia dział III pkt 1 tj. górnika kopalni odkrywkowej, nie jest jeszcze równoznaczne z wykonywaniem przez niego pracy, o której mowa w art. 50d ustęp 1 pkt 1 ustawy, jak chce skarżący. Zwłaszcza, że jak wynika z akt osobowych pracodawca nigdy nie powierzył skarżącemu stanowiska górnika kopalni odkrywkowej, ale zajmował on stanowiska: mechanika maszyn i urządzeń górniczych na odkrywce lub operatora przenośników taśmowych, które to stanowiska zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 roku są wymienione w Załączniku nr 2 jako stanowiska, na których zatrudnienie zaliczane jest do zwykłej pracy górniczej. Zmiana nazewnictwa zajmowanego stanowiska przy niezmiennych obowiązkach w całym spornym okresie, co potwierdza skarżący oraz świadkowie, nie może doprowadzić do zmiany charakteru wykonywanej pracy. Wnioskodawca w spornych okresach zajmował stanowiska pracy, które uprawniały go li tylko do zaliczenia tej pracy do zwykłej pracy górniczej. Skarżący domagając się przeliczenia świadczenia emerytalnego z zastosowaniem przelicznika 1,8 do spornego okresu pracy górniczej winien wykazać, że na zajmowanym stanowisku wykonywał prace wymienione w art. 50 d ustęp 1 pkt 1 ustawy emerytalnej tj. prace bezpośrednio związane z robotami prowadzonymi w przodkach przy urabianiu i ładowaniu urobku oraz przy montażu, likwidacji i transporcie obudów, maszyn urabiających, ładujących i transportujących w przodkach oraz inne prace przodkowe, a zatem takie, które należy wiązać z bezpośrednim i zasadniczym procesem produkcyjnym zakładu górniczego polegającym na urobku i wydobywaniu kopalin. Dotyczy to wyłącznie czynności stanowiących element ciągu technologicznego bezpośrednio związany z procesem wydobywania węgla. Wykaz stanowisk pracy, określony pomocniczo w załączniku nr 3 do rozporządzenia odnosi się zatem wyłącznie do wykonywanych zadań górnika, jeżeli spełniają one kryterium miejsca wykonywania pracy i jej charakteru określonego w przepisie art. 50 d ust. 1 pkt 1 ustawy. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 kwietnia 2015 roku, I UK 293/14, LEX; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2012 roku, I UK 295/11, LEX; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2010 roku, I UK 236/09; z dnia 22 kwietnia 2011 roku, I UK 360/10; z dnia 16 czerwca 2011 roku, I UK 381/10; 4 kwietnia 2012 roku, I UK 440/11; z dnia 28 kwietnia 2010 roku, I UK 339/09; opubl LEX; z dnia 18 marca 2015 roku, I UK 280/14, Legalis i wskazane w nich orzecznictwo).

Pracodawca w świadectwie wykonywania pracy górniczej zaznaczył, że w spornych okresach skarżący pracował na stanowisku wymienionym w załączniku nr 3 dziale III pod poz. 1 tj. górnika kopalni odkrywkowej. W świadectwie wykonywania pracy górniczej pracodawca nie wskazał jednak na czym polegały prace wykonywane przez skarżącego.

Tymczasem przepis art. 50 d ustawy o emeryturach i rentach z FUS do prac górniczych zaliczanych w wymiarze półtorakrotnym do emerytury i 1,8 do jej wysokości zalicza jedynie prace bezpośrednio przy urabianiu i ładowaniu urobku oraz przy innych pracach przodkowych, przy montażu, likwidacji i transporcie obudów, maszyn urabiających, ładujących i transportujących w przodkach oraz przy głębianiu szybów i robotach szybowych.

Ponadto stosownie do treści art. 50d ustawy, aby w/w prace były zaliczane w wymiarze półtorakrotnym muszą być wykonywane na odkrywce w przodku. Oznacza to, że przodek jest pojęciem węższym od pojęcia odkrywki. Przepisy nie definiują pojęcia przodka i prac przodkowych. Z orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że pojęcie przodka musi być wykładane w sposób ścisły i powinno się ograniczać wyłącznie do miejsca pracy koparek wielonaczyniowych albo jej bezpośredniego sąsiedztwa, w którym wydobywa się urobek. **Sąd Najwyższy zanegował bowiem przyjęcie**

tezy, że przodkiem w kopalni węgla brunatnego jest każde miejsce prowadzenia robót górniczych związanych z odwadnianiem, udostępnianiem i eksploatacją złoża kopaliny, jej transportem i transportem nadkładu, a nadto zwałowaniem nadkładu (tj. związane z pracą koparek, spycharek, ładowarek, zwałowarek) (tak por. wyrok SA w Katowicach z dnia 16 kwietnia 2014 roku, IIIAUa 1121/13, LEX). W orzecznictwie SN kwestionuje się również zasadność rozszerzania pojęcia przodka wydobywczego, zauważając, **że nie do zaakceptowania jest zapatrywanie, żeby miejsce przodka rozciągać na całą linię taśmociągów transportujących urobek**, gdyż pojęcie przodka straciłoby swe znaczenie i tym sposobem nie można zaakceptować definicji "przodka", która wynika z opinii naukowo-technicznej i obejmuje wszystkie czynności związane z transportem kopaliny, realizowane w ramach ruchu zakładu górniczego (wyr. SN z 5 maja 2011 roku, I UK 395/10, Legalis).

Pod określeniem "inne prace przodkowe" należy zaś rozumieć inne prace górnicze w przodku, jednakże rodzajowo nie mniej obciążające niż wymienione w powołanym przepisie ustawy art. 50d ust. 1 pkt 1.

Stąd różnego rodzaju inne prace górnicze związane z eksploatacją, konserwacją i remontami urządzeń będących częścią składową układu technologicznego: koparka, taśmociąg, zwałowarka węgla nie mieszczą się w definicji pracy w przodkach z art. 50d ust. 1 pkt 1 ustawy. (tak por. SA w Katowicach w wyroku z dnia 22 listopada 2012 roku, IIIAUa 437/12, LEX; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2015 roku, I UK 280/14, Legalis).

W charakterystyce stanowiska pracy pracodawca zaznaczył, że W. W. wykonywał prace przy ładowaniu i transporcie urobku (węgiel i nakład) oraz przy innych pracach przodkowych: montażu, likwidacji i transporcie maszyn urabiających i ładujących (na przykład przenośników wielkogabarytowych). Nie mniej z osobowych źródeł dowodowych wynika, że sporządzona charakterystyka stanowiska pracy odbiega od faktycznie wykonywanych przez skarżącego obowiązków.

Do stałych obowiązków skarżącego w spornym okresie należała bowiem - jak zeznali świadkowie i skarżący - obsługa stacji napędowej i zwrotnej oraz przenośników pomiędzy stacją zwrotną i napędową, wypełnianie książki dotyczącej ruchu maszyny, sprawdzenie czy przenośnik jest wyczyszczony i nie ma zagrożeń, czyszczenie przenośników taśmowych w obrębie 50 metrów od stacji napędowej i zwrotnej, dokonywanie obchodów tras przenośników celem sprawdzenia, czy nie ma usterek. Do jego zadań należało zatem utrzymanie w ruchu przenośników taśmowych, którymi był transportowany urobek (węgiel) z miejsca pracy koparki wielonaczyniowej na zwałowisko (miejsce pracy zwałowarki) albo bezpośrednio do elektrowni znajdującej się poza odkrywką. Skarżący zajmował się obsługą taśmociągów odbierających i dostarczających urobek od i do urządzeń podstawowych układu (...), jakim są koparki i zwałowarki. Nie wykonywał jednak pracy bezpośrednio na koparkach, ale poza tymi urządzeniami, na taśmociągach zlokalizowanych na terenie całej odkrywki, w oddaleniu od maszyny podstawowej (od 500m do 3000m). Skarżący w spornym okresie nie wykonywał zatem pracy w przodku bezpośrednio w procesie urabiania, jak to wynika z charakterystyki stanowiska pracy. Tylko zaś wykonywanie takiej pracy uprawniałoby go do zakwalifikowania jego pracy jako górnika kopalni odkrywkowej. Z wykładni językowej wynika, że górnikiem jest pracownik pracujący w kopalni przy urabianiu kopaliny, a z całokształtu materiału dowodowego wynika, że taki rodzaj zadań, nie był stawiany przed pracownikami, zajmującymi takie samo stanowisko, jak ubezpieczony. Skoro zatem skarżący w spornym okresie wykonywał pracę operatora przenośników taśmowych oraz mechanika maszyn i urządzeń górniczych, to niedopuszczalne było kwalifikowanie jego zatrudnienia, jako pracy na stanowisku górnika kopalni odkrywkowej w świadectwie pracy górniczej przez pracodawcę. Operator przenośników taśmowych i górnik kopalni odkrywkowej to dwa odrębne pojęcia, którymi posłużono się w odrębnych pozycjach załącznika nr 2 i nr 3 cytowanego rozporządzenia (...). Wnioskodawca nie zajmował się także montażem, likwidacją i transportem maszyn urabiających, ładujących i transportujących, a jedynie obsługą przenośników usytuowanych poza przodkiem. Praca przy obsłudze przenośników taśmowych nie jest także inną pracą przodkową w rozumieniu art. 50d ustęp 1 ustawy, gdyż nie ma bezpośredniego związku z procesem urabiania kopaliny. Skarżący wprawdzie pracował cały czas na odkrywce węgla brunatnego, ale nie wykonywał prac przodkowych związanych bezpośrednio z urabianiem i ładowaniem urobku. Skarżący pracował poza przodkiem.

Dysponowanie przez skarżącego świadectwem wykonywania pracy górniczej, w której pracodawca zaświadczył, że wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w spornym okresie wykonywał pracę górniczą na stanowisku górnika kopalni odkrywkowej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymienioną w Załączniku nr 3, Dział III, pozycja 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 roku, nie ma wpływu na ocenę charakteru jego pracy. Świadectwo wykonywania pracy górniczej jest dokumentem prywatnym, a zatem stanowi jedynie dowód tego, że osoba, która je podpisała, złożyła oświadczenie w nim zawarte. Nie korzysta natomiast tak jak dokumenty urzędowe z domniemania prawdziwości tego co zostało w nim zaświadczone. Mimo zatem posiadania takiego świadectwa, na wnioskodawcy, wobec zakwestionowania prawdziwości tego dokumentu przez organ rentowy spoczywał ciężar wykazania jego prawdziwości, czemu skarżący nie sprostał. To samo odnosi się do protokołu z posiedzenia Komisji weryfikacyjnej. Należy przypomnieć, że ani rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 roku w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty, ani tym bardziej wewnętrzne zarządzenia pracodawcy, nie mogą przyznawać ubezpieczonym większych uprawnień, niż uczynił to ustawodawca w art. 50 d ustawy o emeryturach i rentach z FUS, zaś wykładnia przepisów powołanego rozporządzenia nie może zmieniać, ani rozszerzać ustawowej definicji pracy górniczej. Innymi słowy, analiza w ocenie pracy górniczej, zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym, powinna się koncentrować na jej ustawowych warunkach (pojęciu tej pracy), a nie na samej nazwie stanowiska (vide: uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 maja 2011 r., sygn. I UK 382/10). Zatem ustalenie, że w spornym okresie praca górnicza ubezpieczonego miała kwalifikowany charakter, winno znaleźć oparcie w wynikach postępowania dowodowego.

Bez znaczenia dla sprawy pozostaje również fakt przyznania świadkowi T. M. emerytury górniczej z uwzględnieniem jako pracy w wymiarze półtorakrotnym okresu jego zatrudnienia w kopalni, na takim samym stanowisku jak odwołujący. Każda rozpatrywana przez Sąd sprawa jest badana w sposób indywidualny, przy uwzględnieniu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a także ogólnej linii orzeczniczej w sprawach danego rodzaju, a ta w ostatnich latach ulegała ewolucji pod wpływem orzecznictwa Sądu Najwyższego.

Także pobieranie przez skarżącego w spornym okresie dodatku stykowego nie zmienia oceny co do charakteru wykonywanej przez niego pracy. Dodatek stykowy przysługiwał pracownikom pracującym na odkrywce za wydłużony o pół godziny czas pracy w związku z koniecznością zachowania ruchu ciągłego maszyn w obrębie pracy układu (...) czyli koparka – taśmociąg- zwałowarka. Pracownicy otrzymujący dodatek stykowy rozpoczynali pracę 15 minut wcześniej i 15 minut później kończyli pracę, co wiązało się z podmianą na stanowisku pracy. Otrzymywanie dodatku stykowego nie zawsze zatem było równoznaczne z wykonywaniem przez pracowników pracy przodkowej z art. 50d ustawy.

Ponieważ postępowanie dowodowe wykazało w sposób nie budzący wątpliwości, że praca odwołującego w spornym okresie nie była pracą w przodkach bezpośrednio przy urabianiu i ładowaniu urobku oraz przy innych pracach przodkowych, przy montażu, likwidacji i transporcie obudów, maszyn urabiających, ładujących i transportujących w przodkach oraz przy głębieniu szybów i robotach szybowych, zatem nie może być zaliczona na wysokość jego emerytury z przelicznikiem 1,8.

Skoro zatem wnioskodawca nie wykazał, aby w spornym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace, o których mowa w art. 50d ustawy o emeryturach i rentach z FUS, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił jego odwołanie jako nieuzasadnione.